

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/223/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120011548
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2120011548.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného J. A., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 24.09.2020 pod sp. zn. 3PP/107/2020, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 12.01.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného J. A., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods.1 písm. b), ods.2 Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného J. A. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 16.07.2014 pod sp. zn. 1T/120/2011, v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava zo dňa 16.10.2014 pod sp. zn. 3To/101/2014.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil v podstate tým, že odsúdený svojim správaním a plnením svojich povinností vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie (o čom svedčí nie príliš pozitívne hodnotenie riaditeľa ÚVTOS) a tiež nie je možné od neho očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia na slobode povedie riadny život a to s poukazom na jeho trestnú minulosť a charakter trestnej činnosti, za ktorú bol naposledy odsúdený.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený J. A., ktorú však do termínu neverejného zasadnutia sťažnostného súdu bližšie písomne nezdôvodnil.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu (resp. postupne uložených trestov), a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a tiež skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správnejmu záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, avšak nebola splnená ani jedna materiálna podmienka, nakoľko odsúdený svojim správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie, ktoré by nasvedčovalo jeho náprave a tiež nemožno od neho bezpečne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, táto sa viaže podľa jej gramatického znenia striktnie na správanie odsúdeného vo výkone trestu. Polepšením v jej zmysle sa v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho chovaní a správaní v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plnenie tejto podmienky preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Krajský súd pri preskúmaní prvej materiálnej podmienky z obsahu spisového materiálu zistil, že odsúdený svojim správaním vo výkone trestu žiadne výraznejšie polepšenie nepreukázal aj napriek získaným viacerým disciplinárnym odmenám, pretože ako vyplýva z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, počas výkonu trestu mal problémy s dodržiavaním ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa, doposiaľ neprejavil záujmu o prácu, napriek možnosti pracovného zaradenia po ukončení štúdia a existujúcej vyživovacej povinnosti voči maloletej dcére, ciele programu zaobchádzania plní iba čiastočne, jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá a preto je sťažnostný súd toho názoru, že odsúdený sa v súčasnej dobe iba formálnym spôsobom prispôbil režimu výkonu trestu odňatia slobody a preto je potrebné na neho aj naďalej pôsobiť špecifickými formami a metódami vlastnými podmienkam vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré sú nevyhnutné pre dovŕšenie jeho nápravy.

Pokiaľ ide o plnenie druhej materiálnej podmienky, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 TZ je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. (R 5/2017)

Je dôležité poukázať na to, že J. A. bol už v minulosti (aj keď vo veľmi dávnej) právoplatne odsúdený za majetkovú a inú trestnú činnosť alternatívnym trestom (zrážkami z platu), kedy mal možnosť preukázať, že aj iný (miernejší) druh trestu u neho splní očakávaný prevýchovný účel, avšak dopustil sa následne (v momentálne prejednávanom prípade) omnoho závažnejšej trestnej činnosti, a to zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Tr. zákona a zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Tr. zákona, za ktorú (trestnú činnosť) bol právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov a 9 mesiacov.

Z oboznámeného rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 16.07.2014 pod sp. zn. 1T/120/2011 nachádzajúceho sa v spisovom materiály je zrejmé, že predmetnej trestnej činnosti sa mal odsúdený dopúšťať počas dlhého časového obdobia až 10-tich rokov (od roku 2000 do roku 2010) a to na viacerých osobách - štyroch svojich deťoch tým, že ich viackrát týždenne fyzicky a psychicky týral, spôsobil im rôzne fyzické zranenia, ponižoval ich, stresoval a podobne. V danom prípade bolo teda prihliadnuté s poukazom na § 66 ods. 2 Tr. zákona najmä na povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti, ktorej sa mal odsúdený dopúšťať a v zmysle odpisu registra trestov čiastočne aj na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že bude viesť na slobode riadny život. Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré majú v danom smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, čo však u menovaného odsúdeného, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (a to i s poukazom na jeho správanie vo výkone trestu), nie je možné jednoznačne konštatovať.

S poukazom na tieto skutočnosti, má aj sťažnostný súd za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na jeho osobu je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody s tým, že podmienečným prepustením z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného J. A., by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je najmä ochrana spoločnosti pred páchatelom závažnej trestnej činnosti.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 Trestného zákona, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.